

亂後到崑山感作

阮 薦
抑齋詩集

一 別 家 山 恰 十 年
歸 來 松 菊 半 憐 然
林 泉 有 約 那 堪 負
塵 土 低 頭 只 自 憐
鄉 里 纔 過 如 夢 到
干 戈 未 息 幸 身 全
何 時 結 屋 風 山 下
汲 澗 烹 茶 枕 石 眠

Loạn Hậu Đáo Côn Sơn Cảm Tác

Nguyễn Trãi
Ức Trai Thi Tập
Lê Cao Phan diễn âm

Nhất biệt gia sơn khấp thập niên
Quy lai tùng cúc bán tiêu nhiên
Lâm tuyền hữu ước na kham phụ
Trần thổ đê đầu chỉ tự liên
Hương lý tài qua như mộng đảo
Can qua vị tức hạnh thân tuyền
Hà thời kết ốc vân phong hạ
Cấp giản phanh trà chẩm thạch miên

Cảm Tác Ngày Về Côn Sơn Sau Loạn

Nguyễn Trãi
Ức Trai Thi Tập
Việt Vũ phỏng dịch lục bát

Mười năm bỏ núi xa nhà
Chùng về tùng cúc nửa đà xác xơ
Suối rừng ước hẹn sao lơ
Cúi đầu bụi đất lặng-lờ thương thân
Bước quê như mộng trong ngàn
Can qua chưa dứt mừng thân vẹn đây
Chùng nao dựng mái gió mây
Pha trà nước suối, gỏi say đá mềm?

Côn Sơn: một ngọn núi ở xã Chí Ngại, huyện Chí Linh, tỉnh Hải Dương (Bắc Việt,) trên núi có động Thanh Hư, dưới chân có cầu Thúy Ngọc, đều là thắng cảnh (theo sách Quảng Dư Chí.) Đồi Trần, Trúc Lâm Thiền Sư (tức Vua Trần Nhân Tông) dựng am ở đây. Trạng Nguyên Lý Đạo Tái sau là Thiền Sư Huyền Quang từ chức trở về nhập thiền và trụ trì Chùa Ân Tứ cũng ở núi này. Triều Trần quan Tư Đồ Trần Nguyên Đán, ông Ngoại của Nguyễn Trãi, thường về ngâm thơ uống rượu ở núi Côn Sơn sau khi từ quan vì can gián Hồ Quý Ly chuyên quyền mà không được. Tác giả khi nhỏ cũng lớn lên một thời ở đây. Ông thừa hưởng cơ ngơi của ông Ngoại. Nhưng rồi cũng ở rừng Chí Linh này mà vụ oan án Lệ Chi Viên xảy ra giết chết chẳng những thiên tài mà còn lụy đến cả ba tộc (nội, ngoại và vợ) cả thảy 600 người đầu rơi!

Cảm Tác Khi Trở Về Côn Sơn Sau Loạn

Lê Cao Phan dịch

Cách biệt mười năm cảnh núi nhà
Về xem tùng cúc nửa tiêu sơ
Suối rừng trót hện, đành xao lãng
Đất bụi nghiêng mình, tự xót xa
Bước đến làng quê, lòng ngỡ mộng
Chưa tàn khói lửa, phước còn ta
Dưới chân mây núi lều mong cát
Nước suối pha trà, gói đá mơ

Back To Côn Sơn After The Hostilities

Translated by Lê Cao Phan dịch

I parted ten years ago
O birthplace and mountains
Without me, wild they grow
These cypresses and blooms, my companions!

How sorry I am to have been perjure
O brooks and forests most dear
You know that much I suffer
While stooping down on the soil of yesteryear!

I really thought of being carried
In dream here to my lovely hamlet
What a luck to enjoy from the conflicts amid
To have found in safety a fateful outlet!

What time shall I be the owner
Of a hut by the clouds to freely
Lay dream on the rocks, and with that water
From springs boil my pot of tea?!

Retour à Côn Sơn Après Les Hostilités

Traduit par Lê Cao Phan

Dix ans m'ont séparé de toi
Ô terroir avec nos montagnes
À demi sauvages sans moi
Ô plantes et fleurs, mes compagnes!

Combien j'ai eu tort de trahir
Aux eaux et forêts ma promesse!
Le cœur lourd, comme j'ai à souffrir
Quand vers ce cher sol je m'abaisse!

J'ai cru être dans un beau rêve
M'amenant au hameau chéri
De ces hostilités sans trêve
Sain et sauf me voilà sorti!

Quand est-ce que je pourrais construire
Près des nues ma hutte et coucher
Sur les rocs, puis avec l'eau pure
Des ruisseaux préparer mon thé?